

Curtea de Conturi recomanda îmbunătățirea procesului de soluționare a contestațiilor privind achizițiile publice

Curtea de Conturi recomanda completarea legislației privind remediile și caile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică (Legea 101/2016) cu măsuri sancționatorii, cu scopul de a preveni întârzierea depunerii de către autoritățile contractante a documentației necesare soluționării contestațiilor.

Potrivit unui comunicat al instituției, remis luni AGERPRES, Curtea a analizat procesul de soluționare a contestațiilor din perspectiva duratei de timp, în cadrul unei misiuni de audit al performanței realizate la Consiliul National de Soluționare a Contestațiilor (CNSC). Misiunea s-a desfășurat în perioada ianuarie-iunie 2023 și a vizat activitatea de soluționare a contestațiilor de către CNSC în intervalul 2020-2022. În cadrul misiunii, echipa de audit a beneficiat de sprijinul oferit de experți ai Centrului de Excelență în Audit al Oficiului de Responsabilitate Guvernamentală al Statelor Unite ale Americii (GAO).

Auditul a urmărit determinarea perioadei alocate efectiv pentru soluționarea contestațiilor în materie de achiziții publice, factorii care afectează durata procesului de soluționare a contestațiilor și, după caz, acțiunile care ar putea fi întreprinse pentru realizarea cu celeritate a acestui proces.

"Analiza Curții de Conturi a relevat că durata medie (27 de zile) a procesului de soluționare a contestațiilor a înregistrat, în general, valori conforme cu termenele reglementate, cu toate că acest indicator a fost influențat de valorile minime și maxime ale perioadelor înregistrate în realizarea procesului. În unele cazuri, procesul de soluționare a contestațiilor pe cale administrativ-jurisdicțională în materie de achiziții publice a fost afectat de întârzieri, ajungând până la o limită maximă de 655 zile", se arată în comunicatul transmis de Curtea de Conturi.

În opinia specialiștilor Curții de Conturi, întârzierile înregistrate au fost generate de un cumul de factori externi. Pornind de la valorile maxime înregistrate, auditul a identificat factorii care au influențat procesul de soluționare a contestațiilor în termenele reglementate.

Astfel, în ceea ce privește transmiterea cu întârziere a dosarului achiziției de către autoritățile contractante, pentru 31% de contestații depuse la CNSC (din totalul de 9.627 contestații), autoritățile contractante au transmis cu întârziere copia dosarului achiziției. Autoritățile contractante intervievate au motivat că întârzierile sunt generate, de regulă, de resurse limitate de personal de specialitate în domeniul achizițiilor publice, în raport cu volumul mare al procedurilor de achiziții derulate simultan.

În privința publicării cu întârziere în SEAP a contestației de către autoritățile contractante, Curtea a constatat că în unele cazuri, operatorii economici au depus cereri de intervenție într-un interval cuprins între 12-35 zile de la data înregistrării contestației la CNSC. În situația în care autoritatea contractantă nu publică contestația în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP), CNSC nu poate emite decizia, deoarece afectează drepturile celorlalți participanți sau persoane interesate, care pot interveni în cauză.

În ceea ce privește contestațiile formulate în cascada, ca urmare a admiterii unei contestații, autoritățile contractante au pus în aplicare decizia emisă de CNSC pentru a evita o eventuală sancționare contravențională.

"Însă, au fost identificate situații în care acțiunea de punere în aplicare a deciziei CNSC a generat alte contestații. Conform reglementărilor legale, gestionarea dosarului până la emiterea deciziei trebuie să respecte toți pașii procedurali. Astfel, formularea contestațiilor în cascada afectează, pe principiul dominoului, activitatea completului, conducând la prelungirea termenelor de soluționare a altor dosare datorită volumului mare de cauze

aflate pe rol într-o anumita perioada de timp. De asemenea, au fost identificate plângeri formulate împotriva deciziei CNSC, iar motivarea hotărârii instanței de judecată privind casarea deciziei CNSC a fost redactată cu întârziere și a avut ca efect depășirea termenului legal de 7 zile", arată raportul Curții de Conturi.

De asemenea, pentru îmbunătățirea procesului de soluționare a contestațiilor privind achizițiile, Curtea de Conturi recomandă: responsabilizarea autorităților contractante privind transmiterea în termenul legal a documentației necesare soluționării contestațiilor; implementarea unui program structurat de formare și perfecționare a pregătirii profesionale a funcționarilor publici și personalului contractual cu atribuții în domeniul achizițiilor publice; analiza necesității completării legii cu măsuri sancționatorii cu scopul de a preveni întârzierea depunerii documentației de soluționare a contestațiilor.

Curtea mai recomandă interconectarea și interoperabilitatea SEAP cu baza de date a CNSC astfel încât contestațiile formulate de operatorii economici să devină publice de la data înregistrării la CNSC; colaborarea CNSC cu completurile specializate în materia achizițiilor publice, nou înființate la nivelul Curții de Apel București - Secția de contencios administrativ și fiscal și pentru achiziții publice, în ceea ce privește armonizarea metodologiei aplicabile în procesul de soluționare a contestațiilor.

Raportul de audit al performanței cu tema Procesul de soluționare a contestațiilor pe cale administrativ-jurisdicțională analizat din perspectiva duratei de timp este public și poate fi accesat pe pagina de internet a instituției (www.curteadeconturi.ro).